"Biz (sahâbîler yolculukta) yokuş çıktığımızda Allahu Ekber; iniş indiğimizde de Subhanallah derdik."

Câbir -radıyallahu anh- şöyle dedi: Biz (sahâbîler yolculukta) yokuş çıktığımızda "Allahu Ekber", iniş indiğimizde de "Subhanallah" derdik. İbn Ömer -radıyallahu anhumâ- şöyle dedi: "Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem- ile askerleri tepelere çıktıklarında "Allahu Ekber" derler, düzlüklere indiklerinde de "Subhanallah" diye tesbih ederlerdi."

[Bu hadisin her iki rivayeti de sahihtir] [Buhârî rivayet etmiştir - Ebû Dâvûd rivayet etmiştir]

Yüksek bir yere tırmanırken tekbir getirmenin sebebi yüksekte, yukarıda oluş kibirli olmayı hissettirdiği için nefsin sevdiği bir durumdur. Bundan dolayı Allahu Ekber demiştir. Yani nefsini alçaltmak istemiştir. Ancak azamet, ululuk Allah'a aittir. O yüzden kim yüksekte olursa Allah -Azze ve Celle-'yi azamet, ululukla zikretmesi meşru olandır. Şüphesiz ki o her şeyden büyüktür. Ona şükretmek için tekbir getirir ki lütfunu o kimseye arttırsın. Düzlüğe inişte ise tesbih (bütün noksanlıklardan tenzih etmek) getirmesinin hikmeti ise insanın daralma hissetmesinden dolayıdır. Bundan dolayı tesbih etmek meşru kılınmıştır. Çünkü feraha kavuşmanın sebeplerindendir. Yunus -aleyhisselam-'ın kıssasında olduğu gibi, karanlıkta tesbih ettiğinde kederden kurtulmuştur. Aynı şekilde iniş; alçak, aşağı ve zillet manasına gelmektedir. Subhanallah demesinin manası, Allah -Azze ve Celle-'yi aşağı olmaktan, alçakta olmaktan tenzih ederim. Çünkü Allah Subhanehu ve Teâlâ her şeyin üstündedir. Aynı şekilde uçak yükselmeye başladığında tekbir getirir, hava alanına indiğinde ise tesbih edersin. Çünkü havada yükselip inmekle, yerde yukarı tırmanıp inmek arasında bir fark yoktur. Başarı Allah'tandır.

http://sunnah.global/hadeeth/tr/show/6206